

Силабус навчальної дисципліни «МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ПРИРОДНИЧОЇ, ГРОМАДЯНСЬКОЇ ТА ІСТОРИЧНОЇ ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ»	
Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність: 013 Початкова освіта Освітньо-професійна програма: Початкова освіта Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) Курс: II, III Семестр: IV, V	
Факультет	факультет початкової освіти
Кафедра	фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі
Викладач	ПІБ: Лоюк Оксана Вікторівна Посада: доцент E-mail: o.v.lojuk@udpu.edu.ua ПІБ: Грітченко Тетяна Яківна Посада: доцент E-mail: t.ja.ghritchenko@udpu.edu.ua
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.udpu.edu.ua/course/view.php?id=13608
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна обов'язкового компонента
Загальний обсяг дисципліни: кредити ЄКТС/години	5 кредитів ЄКТС / 150 год
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Денна форма: лекції (18 год), семінарські (8 год), практичні (50 год), самостійна робота (74 год). Заочна форма: лекції (6 год), семінарські (10 год), самостійна робота (134 год).
Політика дисципліни	Академічна доброчесність Усі види перевірних завдань (письмові, тестові завдання, мультимедійні презентації тощо) виконуються здобувачами вищої освіти на засадах академічної доброчесності. Виявлення ознак та фактів академічної недоброчесності у роботі здобувача вищої освіти є підставою для її незарахування. Відвідування занять Здобувачі вищої освіти зобов'язані відвідувати усі заняття. У разі відсутності на занятті необхідно опрацювати матеріали автономно, виконати усі види робіт й результати їх виконання завантажити в середовище системи дистанційного навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (Moodle). Креативна ініціатива здобувача вищої освіти Здобувачам вищої освіти надається можливість ініціювати власний креативний підхід до виконання завдань в контексті практичних занять, самостійної роботи. Здобувачі вищої освіти заохочуються до використання джерел та інформаційних ресурсів, яких немає серед рекомендованих.
Що будемо вивчати?	процес формування предметних та ключових компетентностей в учнів початкової школи в контексті опанування ними змісту природничої, громадянської та історичної освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти.
Чому це треба вивчати?	Мета навчальної дисципліни – підготовка майбутнього вчителя початкової школи до реалізації завдань природничої, громадянської та історичної освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти.
Яких результатів можна досягнути?	За умови успішного опанування курсу здобувач вищої освіти досягне таких результатів: РН 1. Організувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади,

	<p>поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.</p> <p>PH 6. Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.</p> <p>PH 7. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.</p> <p>PH 8. Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.</p> <p>PH 9. Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.</p> <p>PH 10. Використовувати в освітній практиці різні прийоми формувального, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами.</p> <p>PH 12. Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.</p> <p>PH 13. Організовувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно проєктувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.</p> <p>PH 15. Здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, надавати їм домедичну допомогу (за потреби), планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього процесу.</p> <p>PH 17. Керуватися у своїй діяльності вітчизняними та міжнародними нормативно-правовими документами з питань охорони навколишнього середовища, функціонування та розвитку громадянського суспільства; вітчизняними нормативно-правовими документами, що регламентують діяльність ЗЗСО / початкової школи.</p> <p>PH 23. Розв'язувати складні стандартні/нестандартні задачі та проблеми у процесі навчальної/професійної діяльності, нести соціальну, етичну відповідальність за її результати.</p>
<p>Як можна використати набуті знання та уміння?</p>	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти опанує здатності:</p> <p>ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p>

	<p>ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК-4. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми</p> <p>ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.</p> <p>ЗК-9. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.</p> <p>СК-5. Здатність до проєктування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти.</p> <p>СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.</p> <p>СК-9. Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу.</p> <p>СК-11. Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства.</p> <p>СК-15. Здатність до розвитку та виховання учнів початкової школи як суб'єктів освітнього процесу через знання та розуміння фундаментальних основ психологічної та педагогічних наук.</p>
<p>Зміст дисципліни</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Теоретико-методологічні основи навчальної дисципліни «Методика навчання природничої, громадянської та історичної освітніх галузей» 2. Загальні психолого-педагогічні основи формування уявлень та наукових понять в учнів початкової школи у процесі опанування змісту природничої, громадянської та історичної освітніх галузей 3. Методи та прийоми навчання щодо опанування учнями початкової школи змісту природничої, громадянської та історичної освітніх галузей 4. Засоби навчання природничої, громадянської та історичної освітніх галузей. Матеріальна база в контексті опанування молодшими школярами змісту природничої, громадянської та історичної освітніх галузей 5. Форми організації навчання та виховної роботи в практиці реалізації цілей та змісту природничої, громадянської та історичної освітніх галузей 6. Контроль та оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи у процесі засвоєння змісту природничої, громадянської та історичної освітніх галузей 7. Практичні аспекти реалізації змісту природничої, громадянської та історичної освітніх галузей в освітньому

Обов'язкові завдання	процесі початкової школи Опанувати: 1) методологічні підходи та принципи проєктування змісту природничої, громадянської та історичної освітніх галузей; 2) методику реалізації змісту природничої, громадянської та історичної освітніх галузей у початковій школі: методи, прийоми, засоби навчання; форми організації освітнього процесу; контроль навчальної діяльності здобувачів початкової освіти.
Міждисциплінарні зв'язки	Політична та соціологічна науки; Філософія; Історія та культура України; Основи охорони праці та безпеки життєдіяльності в закладах освіти; Вікова фізіологія, шкільна гігієна з основами медичних знань; Педагогіка; Психологія; Основи природознавства та екології; Методика навчання технологічної освітньої галузі; Методика навчання мистецької освітньої галузі; Методика навчання математичної освітньої галузі; Методика навчання інформатичної освітньої галузі; Методика навчання мовно-літературної освітньої галузі (українська мова); Методика навчання мовно-літературної освітньої галузі (іноземна мова); Методика навчання соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі
Інформаційне забезпечення (з репозитарію, фонду бібліотеки УДПУ та ін.)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Волошин П. М. Виховання громадянськості молодших школярів у процесі вивчення предметів гуманітарного циклу. Умань : Сочінський М. М.; 2016. 211 с. 2. Гільберг Т., Тарнавська С., Павич Н. Нова українська школа : методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у 1-2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу : навчально-методичний посібник. Київ : Генеза, 2020. 256 с. 3. Грітченко Т. Я., Майданик О. В. Формування природничо-наукової картини світу у здобувачів початкової освіти в процесі вивчення інтегрованого курсу «Я досліджую світ». <i>Věda a perspektivy</i>. № 9(28) 2023. С. 130–142. 4. Дячук П. В. Цікаве природознавство у початковій школі. Умань : Візаві, 2019. 282 с. 5. Іванчук М. Г. Виховний потенціал рідного краю (виховання у молодших школярів ціннісного ставлення до природи рідного краю). Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2011. 239 с. 6. Кукалець М. В. Методика викладання природознавства у початковій школі : навчально-методичний посібник за модульно-рейтинговою системою навчання студентів спеціальності «Початкова освіта». Львів : Новий світ-2000, 2023. 222 с. 7. Лоюк О. В. Psychological and pedagogical aspects of junior schoolchildren's research activities organization in the educational process. <i>Психолого-педагогічні проблеми сучасної школи</i> : збірник наукових праць. 2022. Вип. 2(8). 148 с., С. 139–148. 8. Лоюк О. В. Наступність у формуванні соціально-громадянської компетентності у здобувачів дошкільної та початкової освіти. <i>Перспективи та інновації науки. Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»</i>. 2023. Вип. № 14(32). С. 289–306. 9. Методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» : навчально-методичний посібник / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад.: Т. Я. Грітченко, О. В. Лоюк. Умань : Візаві, 2021. 583 с. 10. Методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» : практико-орієнтований модуль / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад.: Т. Я. Грітченко, О. В. Лоюк. Умань : ВПЦ «Візаві», 2023. 201 с.

	<p>11. Методика навчання освітньої галузі «Природознавство»: навчально-методичний посібник / автор та укладач Т. Я. Грітченко. Умань : ВПЦ «Візаві», 2015. 291 с.</p> <p>12. Методика навчання освітньої галузі «Суспільствознавство» : навчально-методичний посібник / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад. О. В. Лоюк. Умань : Візаві, 2021. 237 с.</p> <p>13. Hritchenko T., Loiuk O. Psychological and pedagogical aspects of the of vocational guidance work organization with primary schoolchildren. <i>Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка</i>, 2022. Вип. 3 (50). Ч. 2. 311 с., С. 170–177.</p>
Поточний контроль	Виконання практичних завдань, ІНДЗ, самостійної роботи, підготовка повідомлень
Підсумковий контроль	Екзамен

Розробники

(Оксана ЛОЮК)

(Тетяна ГРІТЧЕНКО)